

collectionem probant, quia alimenta non debentur si filius commodè habeat unde se alit. l. si quis à liberis. §. sed si filius. ff. de lib. agnoscent. & filius ex quibus causis ex hereditatur. de quibus in auth. ut cum de appell. cognos. §. aliud quoque capitulum. ex eisdem alimenta amittit Bart. in d. l. si quis à liberis. §. si quis ex his. ff. de lib. agnos. & in dict. l. diuus. ff. de parricidijs. & in l. si patrem. C. de alend. lib. & videmus omnino & in totum adimi alimenta in authentico ex cōplexu. C. de inces. nup. & nostro iure est nobis. l. 5. tit. 19. par. 4.

14 Ad quæ duo argumenta ut probe satisfacias aduerte illud in primis, scilicet, illud quod de instinctu legitur in d. c. ius naturale non legi nec reperiri in l. 1. §. hu ius studij, versic. ius naturale. ff. de iust. & iure, Vlpianus enim Iureconsultissimus longè aliter ius naturale explicat, quàm Isidorus. Hic enim verè cum eo iure quod nos ius gentium appellamus confundit, & commiscet, Vlpianus ius naturale esse ait quod natura omnia animantia docuit, & istud ius non humani generis proprium, sed omnium animalium quæ terra marique nascuntur auium quoque commune esse fatetur. Unde coniugatio maris & foeminae, & procreatio liberorum, atque paulò inferius hoc ius naturale, à iure illo quod nos gentium dicimus distinguit, quod hoc iure gentium soli homines, vniuersique homines vtantur, at verò iure naturæ vtantur hominum & pecudum genera omnia simul. Itaque ius gentium solis hominibus & vniuersis hominibus tribuimus, at verò ius naturæ hominibus ipsis, insuper & animantium vniuerso generi.

15 Ius gentium id definimus quod ratione duce non vero natura apud omnes gentes receptum est. In quo omnium gentium, non singularum consensum requirimus, ius naturale, naturam habet auctorem. Ius gentium rationem, Sotus libr. 1. de iustitia & iure, quæst. 5. arti. 4. ius gen-

tium esse ait quicquid mortales ex principijs naturalibus ratiocinando & per modum conclusionis elicimus: ut puta cum querimus de bello, licere dicimus bellum, si pacè aliter habere non possumus. Hæc ratio, hæc argumentatio, hæc ratiocinatio, siue collectio ex naturalibus principijs necessarioeducta ius efficit gētium, quam hoc modo concipimus, pax natura ipsa constat, sine bello pax obtineri non potest, ergo licet bellum gerere, atque hæc ratio naturalis, id est ratioeducta ex principijs naturalibus bellum apud omnes nationes induxit, rursum sic, iniuriam & vim propellere licet, hoc iure gentium receptum est, quod ex hac ratione vel argumentatione deducta à principijs naturalibus recipit vniuersum hominum genus: ita ratiocinando, natura quidem licet seipsum tueri, ergo defendere, seipsum autem tueri non potest quisquam, nisi propellat vim illatam, ergo licet propellere vim & iniuriam, & vniuersum hominum genus vim vi recipit propellere, ecce quomodo constituitur ius gentium ut omne illud quod ratione & syllogismo ex principijs naturalibus elicitur id sit ius gentium, ab omnibus hominibus vniuersè acceptum.

16 Unde verba illa apud Iustinianum institutionum, lib. 1. titu. 2. de iure naturali genti & civili. §. ius autem civile. versic. *Quod verò naturalis ratio inter omnes gentes constituit id apud omnes populos per æquè custoditur, vocaturque ius gentium*, Verba hæc ita sunt interpretanda, scilicet, ut illud æquè custodiat apud omnes gentes, & sit ius gētium, quod ratio naturalis inter omnes constituit, id est, quod ratio, id est ratiocinatio, naturalis id est ex principijs naturalibus elicit & educit, & cōstituit. Nec enim intelligendum est, quod ratio naturalis, id est ius naturale cōstituit, quod ferè sensit Accursius ibidem, vide circa interpretationem illorum